

Kmetijsko Svelovanje za Varstvo in Prehrano Rastlin

KARSIA, Dutovlje, d.o.o., Dutovlje 66, 6221 Dutovlje, Slovenija
 Poslovalnica Ljubljana, Tržaška 132, 1000 Ljubljana, Tel.: 00386-8-387-89-31
 Fax.: 00386-8-387-89-35; Splet: www.karsia.si, e-mail: info@karsia.si
 GSM za vzhod, sever in jug Slovenije 031-394-227 (*Drago MAJCEN*)
 GSM za zahod in osrednji del Slovenije 051-319-517 (*Primož ŠTEPIC*)
 GSM prodaja 041-362-026 (*Zdenka Hrastnik*); GSM marketing&razvoj 041-689-120 (*Andrej KOS*)

Nasvet številka: 15/2011

Datum: 23.06.2011

VREMENSKA NAPOVED (Vir: ARSO, sredo, 23. junij 2011, ob 07:00 uri)

Napoved za Slovenijo Danes bo večinoma sončno in vroče, le v severni Sloveniji bo spremenljivo oblačno. Sredi dneva in popoldne bodo predvsem tam nastajale krajevne plohe in nevihte. Najvišje dnevne temperature bodo od 25 do 31 stopinj. Ponoči bodo plohe in nevihte od severa zajele večji del Slovenije.

Jutri bo pretežno oblačno. Občasno bo deževalo, na Primorskem bodo še nevihte. Hladneje bo. Pihal bo severovzhodni veter, na Primorskem zmerne burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 11 do 17, na Primorskem okoli 20 najvišje dnevne od 15 do 20, na Primorskem okoli 24 stopinj C.

Napoved za sosednje pokrajine Danes bo večinoma še sončno in vroče, le na območju Alp bodo že pogoste krajevne nevihte. Jutri bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, predvsem ob morju tudi še nevihtami. Ohladilo se bo, ob severnem Jadranu bo zapihala burja.

Vremenska slika Območje visokega zračnega tlaka nad južno Evropo slabi. Vremenska fronta se zadržuje na Alpah in bo v noči na petek zajela Slovenijo. Pred njo k nam v višinah še priteka topel, a nekoliko bolj vlažen zrak.

Obeti V soboto in nedeljo bo na Primorskem pretežno jasno, burja bo ponehala. Drugod bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. V soboto bo v vzhodnih krajih še pihal severni veter.

VINOGRADNIŠTVO

Varstvo VINSKE TRTE

Vremenska napoved napoveduje moker konec tedna, zato svetujemo, da svoje vinograde, če se le da, zaščitite pred **peronosporo** že pred dežjem, če ne pa takoj po njem. V neokuženih vinogradih in kjer od zadnjega tretiranja ni minilo več kot 7-8 dni, lahko uporabite fungicide kot so **ELECTIS 75 WG v konc. 0,18 % (1,8 kg/ha)** ali **FANTIC F v konc. 0,20 % (2 kg/ha)**, kjer pa je presledek daljši, pa fungicid **MILDICUT v konc. 0,40 % (4 L/ha)**. V vinogradih, kjer se pojavlja peronospora, priporočamo uporabo fungicida **MILDICUT v konc. 0,40 % (4 L/ha)** in tretiranje ponoviti čez 5 dni. **MILDICUT** je kontaktni fungicid, s preventivnim, kurativnim in eradikativnim delovanjem, ki ga lahko uporabljamo v vseh fenoloških fazah vinske trte, vendar je zaradi njegove učinkovitosti in dolgotrajnega delovanja (10-12 dni), optimalni čas pred, med in po cvetenju, dokler se grozdi ne zaprejo. Torej v najbolj občutljivem času za peronosporo. Odlikuje ga izredna odpornost na spiranje zaradi padavin, pa tudi delna sistemičnost, saj je dokazana njegova mobilnost v novo zrastle dele vinske trte. Žal nekatere svetovalne službe, kakor tudi svetovalci v kmetijskih apotekah, kljub obveščanju, ne znajo ali pa nočejo razumeti načina delovanja novejših sredstev in jih potem pravilno pozicionirati. Poznajo "čas za kontaktne in čas za sistematike". Zato še enkrat objavljamo rezultate uradnega poskusa z MILDICUTom, ki ga je naredil KGZ Maribor in potrjuje večletne rezultate poskusov iz tujine. Iz podatkov je razvidno, da je bil MILDICUT uporabljen v t.i. "času sistemikov" in dosegel rezultat, ki statistično ni različen od drugih obravnavanj, vendar vseeno najvišji. **Zato ga naše podjetje, kot tudi proizvajalec, pozicionira oziroma umešča v to fenološko dobo!**

Podatki o izvajanju tretiranja								
parametri	1.tret.	2.tret.	3.tret.	4.tret.	5.tret.	6.tret.	7.tret.	8.tret.
datum tretiranja in čas	18. 5. 8 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	26. 5. 8 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	7. 6. 8 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	18. 6. 8 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	29. 6. 8 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	13. 7. 8 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	27. 7. 8 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	12. 8. 8 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰
stadij razvoja rastline (BBCH)	BBCH 15	BBCH 17	BBCH 55	BBCH 63	BBCH 73	BBCH 77	BBCH 79	BBCH 81
temperatura	13,6 °C	21,8 °C	22,0 °C	21,2 °C	24,5 °C	27,9 °C	20,2 °C	24,2 °C
količina padavin med tretiranj	23,0 mm	41,2 mm	51,4 mm	24,4 mm	1,0 mm	46,8	134 mm	do 8. sept: 90,2 mm
število dni med tretiranj	8 dni	12 dni	11 dni	11 dni	14 dni	14 dni	16 dni	-
Prpravki	DITHANE DG 0,25 %	FANTIC F 0,20 %	MILDICUT 0,25 % + FOLPAN 80 WDG 0,15 %	MILDICUT 0,40 %	MILDICUT 0,40 %	FOLPAN 80 WDG 0,10 % + CHAMP F2FLO 0,15 %	CHAMP F2FLO 0,20 %	ELECTIS 75 WG 0,18 %

Rezultati: ocenjevanje peronospore vinske trte na listih, sorta Laški rizling, 13.julij 2010						
kemični pripravek oz. »program«	stopnja okužbe v %					učink. v %
	I	II	III	IV	povpr.	
1. aluminijev fosetil + folpet	0,2	2,6	0	1,6	1,1	90,6
2. dimetomorf + folpet	0,2	0,6	0,8	0	0,4	96,5
3. Program Karsia	0	0	0,4	0	0,1	99,1
4. iprovalikarb + folpet	0,4	0	0,8	0,4	0,4	96,5
5. kontrola (netretirano)	9,1	8	6	23,8	11,725	

Rezultati: ocenjevanje peronospore vinske trte na grozdih, sorta Laški rizling, 13.julij 2010						
kemični pripravek oz. »program«	stopnja okužbe v %					učink. v %
	I	II	III	IV	povpr.	
1. aluminijev fosetil + folpet	0	3,2	2,6	4,4	2,55	93,5
2. dimetomorf + folpet	1,4	0	3,1	1,6	1,525	96,1
3. Program Karsia	0,2	0,2	1	0,8	0,55	98,6
4. iprovalikarb + folpet	2,6	2,4	0,8	4	2,45	93,7
5. kontrola (netretirano)	37,7	34,8	43,2	42	39,425	

Ta program je še posebno primeren za aromatične sorte, saj se tretiranje ne zaključuje z bakrenim fungicidom, ampak z Electis-om 75 WG (zoxamid+mankozeb), ki ne vpliva depresivno na cvetico in nudi dolgotrajno zaščito do trgatve.

Uporaba foliarnih gnojil na osnovi *kalijevega fosfita* poveča **odpornost trte na glivične bolezni** kot je peronospora, istočasno pa se trta dodatno prehranjuje s kalijem in fosforjem. V ta namen lahko uporabite dve gnojili iz našega programa kot sta **LABIFITO v konc. 0,15-0,30 %** in **PROTIFERT fosfit K v konc. 0,25-0,35 % (zopet na zalogi)**. Na področju Primorske in Bele krajine se pojavlja tudi **oidij**. V takšnem primeru svetujemo uporabo fungicida **KARATHANE GOLD v konc. 0,06 % (0,60 L/ha)**. Uporabimo ga vedno v najvišji koncentraciji oz. odmerku in tretiranje ponovimo čez pet (5) dni. Odvisno od stopnje okužbe, po potrebi opravimo še tretje tretiranje. Za preprečevanje rezistence (odpornosti glive), kakor tudi povečanje in podaljšanje učinkovitosti, ga lahko kombinirate s sistemskim fungicidom **ORIOUS 25 EW v konc. 0,03 % (0,3 L/ha)**. V neokuženih vinogradih priporočamo fungicide kot je **POSTALON v konc. 0,10 %** ali **CRYSTAL v konc. 0,02 %**, ki imata dolgo, 10-12 dnevno delovanje in sta zaradi tega idealna partnerja MILDICUTu. Uporabijo se pa lahko tudi klasični triazolni fungicidi kot sta **ORIOUS 250 EW v konc. 0,030 %** ali **DOMARK 100 EC v konc. 0,025 %**.

Za zatiranje **ličink škvržatkov**, ki so prenašalci **trsnih rumenic**, se lahko uporabi tudi insekticid **PYRINEX 25 CS v konc. 0,10 %**. Ker je nevaren za čebele, v vinogradu in bližnji okolici ne sme biti cvetoče podrasti in drugih cvetočih rastlin.

Na Primorskem in nekaterih zgodnjih sortah na Dolenjskem se je grozdje počasi pričelo zapirati. Ker je letos vegetacija zgodnejša, je na teh predelih potrebna tudi zgodnejša zaščita pred grozdnim sukačem. Priporočamo uporabo insekticidov kot je **RUNNER 240 SC v konc. 0,03 % (0,3 L/ha)** ali **MIMIC v konc. 0,06 % (0,6 L/ha)** ali **DELFIN WG v konc. 0,1-0,15 % (1-1,5 kg/ha)**, s tem da moramo z Delfinom tretiranje čez 10-14 dni ponoviti. V primeru, da se tretira samo po območju grozdičev ali grozdov, priporočamo dodajanje fungicidov/botriticidov proti **sivi grozdnii plesni** kot je **PYRUS 400 SC v konc. 0,20 %** ali **SERENADE WP v konc. 0,30-0,40 %** in posebnih foliarnih gnojil na osnovi **fosforja** in **kalcija**, kot je **STOPICAL v konc. 0,30 %**, ki otrdi jagodno povrhnjico in s tem poveča odpornost proti **gnilobi**. V drugih vinorodnih področjih bo termin za zatiranje v drugem tednu in prvi dekadi meseca julija.

Prehrana VINSKE TRTE

V nekaterih vinogradih je zaradi visoke talne vlage rast izredno bujna. Umirimo jo z uporabo kombinacije foliarnih gnojil **GÖEMAR BM 86 v konc. 0,30 %** ali **GÖEMAR CALIBRA v konc. 0,20 %** in kalijevega gnojila **PROTEOLEAF v konc. 0,4-0,5 %**. Za optimalno prehrano s **fosforjem** in **kalijem** priporočamo uporabo gnojila **FOLIPLUS v konc. 0,40 %** ali **LABIFITO v konc. 0,15-0,30 %** ali **PROTIFERT fosfit K v konc. 0,25-0,35 % (zopet na zalogi)**. **Diferenciacija rodni brstov** traja celo leto in za to trta potrebuje veliko **fosforja**. Lahko ga dodamo s prej omenjenimi gnojili ali pa s posebnim fosfornim gnojilom **LABICUAJE v konc. 0,30 %**. V primeru **pomanjkanja kalija**, predvsem na Krasu, priporočamo sprotno dodajanje gnojila **PROTIFERT KALIJ v konc. 0,25-0,35 %**. Za preprečevanje **magnezijeve kloroze** in **sušenja pecljevine**, priporočamo dodajanje magnezijevih foliarnih gnojil kot so **PROTIFERT MAGNEZIJ v konc. 0,40-0,60 % (že na zalogi)** ali **HYDROMAG 500 v konc. 0,20-0,40 %** ali **PROMAG v konc. 0,15 %**. Kjer se pojavlja **železova kloroza** priporočamo uporabo gnojila **PROTIFERT ŽELEZO v konc. 0,20 %** ali sprotno dodajanje kompleksa mikroelementov **NUTREL ADVANCE v konc. 0,10 %**, ki je na voljo v 100 ml, 1 L in 25 L embalaži.

Za **povečevanje sortne cvetice (aromatike)**, priporočamo uporabo specialnega gnojila **PHOTREL v konc. 0,30 %**, ki ga uporabimo 2-3 krat v času od velikosti jagod poprovega zrna, pa dokler se grozdi ne zaprejo. **PHOTREL** vsebuje 5 % bora (B), 7 % mangana (Mn), 0,4 % molibdena (Mo), 13,3 % magnezijevega oksida (MgO) ter 36,3 % žveplovega trioksida (SO₃). Ker vsebuje veliko magnezija, drugih magnezijevih gnojil ni potrebno dodajati.

Ukrepi v primeru TOČE

V primeru poškodb zaradi **toče** priporočamo uporabo fitostimulatorja **PROTIFERT LMW v konc. 0,35 %** in fungicida **FOLPAN 80 WDG v konc. 0,15 %**. Tretiranje opravimo takoj, ko je mogoč varen vstop v vinograd in tretiranje ponovimo čez pet dni.

Zatiranje plevelov in kemično odstranjevanje koreninskih in debelnih izrastkov

Za zatiranje **plevelov** priporočamo neselektivni herbicid **DOMINATOR ultra 360 SL v odmerku 5 L/ha**. Ker vsi herbicidi na osnovi *glifosata* v času intenzivne vegetacije slabše delujejo na širokolistne plevela, priporočamo kombinacijo **Dominatorja** s herbicidom **GOAL**, ki pospeši penetracijo glifosata v rastlino in s tem poveča učinkovitost. Je pa učinkovitost odvisna od pravilnega razmerja, kajti če je GOALa preveč, rastlinam premočno poškoduje povrhnjico in prepreči *glifosatu* penetracijo v rastlino. Optimalno razmerje je **10 delov herbicida DOMINATOR in 1 del herbicida GOAL**, torej razmerje 10:1. Ker GOAL pomaga Dominatorju, je lahko odmerek nižji in sicer 3 L/ha, tako da je potem razmerje **Dominator 3 L + Goal 0,3 L**. Dodajanje močil/lepil kot je **NU-FILM-17 v odmerku 0,15 L/ha**, še poveča učinkovitost.

Za **odstranjevanje debelnih in koreninskih izrastkov** lahko uporabite herbicid/desikator **KABUKI v odmerku 0,8 L/ha**. Poraba vode naj bo okoli 400 L/ha, tako da je zagotovljena 0,2 % koncentracija in dobra omočenost. Pri njegovi uporabi pazimo, da delovni pritisk ne presega 1-1,5 bara in da ne tretiramo ob vetrovnem vremenu, saj lahko pride do fitotoksičnosti. **KABUKI** lahko v tem primeru brez strahu kombiniramo tudi s herbicidi na osnovi *glifosata* (Dominator), saj Kabuki takoj poškoduje tretirane dele vinske trte, tako da *glifosat* ne naredi nobene škode. Ta kombinacija ima tudi delno delovanje na **preslico** in za nekaj časa ustavi njeno rast.

SADJARSTVO

Varstvo PEČKARJEV

V nasadih jablan in hrušk je nevarnost primarnih okužb s **škrlupom** mimo, kjer pa so prisotne aktivne pege, pa so možne *sekundarne okužbe*. V takšnem primeru priporočamo kombinacijo sistemičnega fungicida **INDAR 5 EW v konc. 0,06 % (0,90 L/ha)** in kontaktnih fungicidov kot sta **MERPAN 80 WDG v konc. 0,15 %** ali **SYLLIT 400 SC v konc. 0,16 %**. V zdravih sadovnjakih priporočamo dotikalne fungicide kot je **SYLLIT 400 SC v konc. 0,16 %** ali **MERPAN 80 WDG v konc. 0,15 %** ali **DITHANE DG/M-45** ali **MANFIL 75 WG vsi trije v odmerku 2 kg/ha** ali **THIRAM 80 WG v odmerku 3 kg/ha**. Proti **jablanovi pepelovki** lahko uporabite sistemični fungicid **DOMARK 100 EC v konc. 0,03 % (0,3 L/ha)**, na manj občutljivih sortah pa kar **MOČLJIVO ŽVEPLO v konc. 0,30 %**. V nasadih, kjer je od zadnje uporabe insekticida proti **jabolčnemu zavijaču** minilo 14 dni in več, priporočamo uporabo dotikalnega insekticida **PYRINEX 25 CS v konc. 0,20 % (2-3 L/ha)**. Pri uporabi pazimo, da v nasadu in njegovi bližini ni cvetoče podrasti, saj je nevaren za čebele. V drugi polovici prihodnjega tedna in v prvi dekadi meseca julija, bo tudi optimalni termin za uporabo insekticidov kot sta **RUNNER 240 SC v konc. 0,03 % (0,45 L/ha)** ali **MIMIC v konc. 0,06 % (0,9 L/ha)**.

Ukrepi v primeru TOČE (jablane&hruške)

Na področjih s **točo** priporočamo uporabo **PROTIFERTA LMW v konc. 0,35 %** v kombinaciji s fungicidom **MERPAN 80 WDG v konc. 0,15 %**. Kjer so zaradi toče nastale tudi rane na lesu, je nevarnost okužbe z **bakterijskim hruševim ožigom**. V takšnem primeru priporočamo uporabo biotičnega fungicida **SERENADE v konc. 0,30-0,40 %**, samega ali v kombinaciji s foliarnim gnojilom **LABICUPER v konc. 0,30 %**, ki je na osnovi bakra.

Prehrana PEČKARJEV

V drugi polovici meseca junija se aktivno prične **diferenciacija rodnih brstov** tudi pri pečkarjih. Za to je potrebno veliko **fosforja**, saj je v primeru pomanjkanja v tem času, nastavek za prihodnje leto manjši. Priporočamo uporabo posebnega fosfornega gnojila **LABICUAJE v konc. 0,30 %**. Ker se plodovi intenzivno debelijo, priporočamo dosledno dodajanje foliarnih kalcijevih gnojil predvsem tistih, ki imajo sistemično sposobnost premeščanja kot sta **PROTIFERT KALCIJ v konc. 0,25 %** ali **LabiMOVICAL v konc. 0,30 %**. Z uporabo teh gnojil je zagotovljena enakomerna razporeditev kalcija v plodu. Lahko pa se uporabi tudi **FOSFOCAL** ali **PROCAL oba v odmerku 4-5 L/ha**. V primeru pojava železove kloroze priporočamo uporabo gnojila **PROTIFERT ŽELEZO v konc. 0,20 %** ali sprotno dodajanje kompleksa mikroelementov **NUTREL ADVANCE v konc. 0,10 %**, ki je na voljo v 100 ml, 1 L in 25 L embalaži. V primeru uporabe gnojia **PROTIFERT ŽVEPLO v konc. 0,24-0,33 %**, bomo imeli tudi stranski učinek na **jablanovo pepelovko** in **kozmetični učinek**.

Zatiranje plevelov in kemično odstranjevanje koreninskih in debelnih izrastkov

Preberite poglavje pri vinski trti.

POLJEDELSTVO & ZELENJAVA

Varstvo KORUZE

Za dognojevanje koruze z **dušikom** priporočamo (povsod tam, kjer je še možen prehod po posevku s škroplnico) počasi sproščujoče foliarno dušično gnojilo **LAST N v odmerku od 15-22 L/ha**.

Varstvo&Prehrana OLJNIH BUČ

V oljnih bučah v zadnjih dneh opazimo pojav **kumarne plesni bučnic**. Pri tretiranju s fungicidom priporočamo za povečanje odpornosti na to bolezen, dodajanje foliarnih gnojil **PROTIFERT fosfit K v odmerku 3 L/ha** ali **LABIFITO v odmerku 1,5 L/ha** ali **LABICUPER v odmerku 3,0 L/ha**. Za zatiranje **pepelaste plesni** je v integrirani pridelavi dovoljen **KARATHANE GOLD v odmerku 0,5 L/ha**, ki pa ga ne smemo uporabljati sočasno s foliarnimi gnojilom PROTIFERT LMW, da ne pride do pojava fitotoksičnosti. Za dognojevanje z **dušikom** pa priporočamo **LAST N v odmerku 15-20 L/ha**. Za **povečanje pridelka in vsebnosti olja**, priporočamo dodajanje specialnega foliarnega gnojila za oljnice **PHOTREL v odmerku 3 kg/ha**.

Varstvo KROMPIRJA

Za zaščito krompirja pred **krompirjevo plesnijo** priporočamo izredno učinkovit fungicid **RANMAN Twinpack v odmerku 0,2 L/ha** s priloženim močilom ali pa **ELECTIS 75 WG v odmerku 1,8 kg/ha**. ELECTIS 75 WG odlikuje tudi odlično delovanje na **črno listno pegavost krompirja**. RANMAN Twinpack velja za enega izmed vodilnih fungicidov za zatiranje krompirjeve plesni v Evropi in ga odlikuje izredna odpornost na spiranje zaradi padavin (do 100 L/m²). RANMAN twinpack, ne glede na to, da je uvrščen med kontaktne fungicide odlikuje odlična zaščita in je pripravek, ki prenese intervale škropljenja 7, 10 pa vse do 12 dni, zato ga pozicioniramo v čas največjega pritiska bolezni.

Sočasno priporočamo ob tretiranju s fungicidi dodajanje specialnega gnojila **LABIFITO v odmerku 1,0 L/ha** ali **PROTIFERT FOSFIT K v odmerku 1,5 L/ha**, z namenom **povečanja odpornosti krompirja** na bolezni in prehrano s **fosforjem** in **kalijem**.

V primeru pojava ličink **koloradskega hrošča** priporočamo uporabo pripravka **LASER v odmerku 0,2 L/ha**, takoj po izleganju prvih ličink (dovoljen tudi v EKO pridelavi). Za izboljšanje delovanja se priporoča dodajanje gnojila **LABISYNERGIC v odmerku 3 L/ha**. Za foliarno prehrano krompirja z dušikom priporočamo foliarno gnojilo **LAST N v odmerku 10 L/ha**.

Varstvo ČEBULE

Ob fungicidnem tretiranju čebule ali pa tudi samostojno, priporočamo uporabo foliarnih gnojil kot je **LABIFITO v odmerku 1 L/ha** in **LABICUPER v odmerku 3 L/ha**. S tem **povečamo vsebnost suhe snovi** v čebuli, **večji pridelek, odpornost na bolezni in boljšo skladiščno sposobnost**. Za zatiranje **čebulne plesni** priporočamo uporabo **CHAMPION 50 WG v odmerku 3,5 kg/ha**. Foliarno gnojilo **COPTREL v odmerku 0,5 L/ha** ali **LABICUPER v odmerku 3 L/ha**, ki sta na osnovi bakra, uporabljamo za preprečevanje pomanjkanja tega elementa, oba pa imata izraženo stransko delovanje na povečanje odpornosti čebule na **čebulno plesen**.

Prehrana PAPIRIKE&PARADIŽNIKA

Pri pridelavi paprike in paradižnika prav tako priporočamo foliarno gnojilo **LABIFITO v odmerku 1-1,5 L/ha** in **LABICUPER v odmerku 3 L/ha** (v rastlinjakih uporabljamo ½ odmerka!!) ali **COPTREL 500 v odmerku 0,5 L/ha** (v rastlinjakih uporabljamo ½ odmerka!!). Za preprečevanje pomanjkanja **kalcija, bolj čvrste in transportno bolj sposobne plodove**, priporočamo foliarno gnojilo **PROTIFERT KALCIJ v odmerku 2,5 L/ha** ali **LABIMOVICAL v odmerku 3 L/ha** ali **STOPICAL v odmerku 5 L/ha** v času od pričetka cvetenja pa vse do 14 dni pred spravilom. Pomanjkanje **kalcija** se kaže kot nekroze oz. razbarvanje listja, kot odmiranje oz. gniloba na muhi plodov in pri močnem pomanjkanju pride tudi do odmrtja celih cvetnih poganjkov in odpadanja cvetov. Za varstvo pred boleznimi in škodljivci - glejte naše obvestilo št. 12 z dne 26.maj 2011.

Varstvo&Prehrana SOLATE

Za zatiranje **plevelov** v endiviji, solati in radiču, priporočamo uporabo talnega herbicida **KERB 50 W v odmerku 3 kg/ha (300 g/1.000 m²)**, pred in po vzniku ali pred ali po presajanju. Za dobro delovanje moramo zagotoviti zadostno talno vlago. Za zatiranje **cvetličnega resarja** in gosenic **južne plodovrtke** priporočamo insekticid **LASER v odmerku 0,3 L/ha (30 mL/1.000 m²)**, ki ga uporabimo ob pojavu prvih izleglih ličink in tretiranje po potrebi ponovimo čez 7 dni. V primeru pojava raznih **sovč** lahko uporabite tudi **DELFIN WG v odmerku 0,75 kg/ha (75 g/1.000 m²)**.

V mladih posevkih solate priporočamo uporabo gnojil kot je **PROTIFERT LMW v odmerku 4 L/ha (400 ml/1.000 m²)** ali **PROTIFERT KALCIJ v odmerku 2,5 L/ha (250 ml/1.000 m²)** ali **LABIMOVICAL v odmerku 2-4 L/ha (200-400 ml/1.000 m²)** ali s **fertirigacijo v odmerku 5-10 L/ha**, kajti solatnice so prav tako občutljive na pomanjkanje kalcija, kar se kaže kot rjavenje listnega roba in dovzetnost za bolezni (siva plesen). Za prehrano z dušikom priporočamo počasi sproščujoče gnojilo **SLO-N v odmerku 2,5 L/ha**. Velikokrat prihaja tudi do različnih kloroz predvsem **železa** in **mangana**, pa tudi **magnezija**. V primeru pomanjkanja magnezija priporočamo uporabo novega foliarnega gnojila **PROTIFERT MAGNEZIJ v odmerku 4-6 L/ha (400-600 L/1.000 m²)** ali **HYDROMAG 500 v odmerku 3 L/ha (300 ml/1.000 m²)**. V primeru pomanjkanja železa priporočamo gnojilo **PROTIFERT ŽELEZO v odmerku 2,5 L/ha (250 ml/1.000 m²)** ali **NUTREL ADVANCE v odmerku 1,0 L/ha (100 ml/1.000 m²)**, v primeru mangana pa **PROTIFERT MANGAN v odmerku 2-4 L/ha (200-400 ml/1.000 m²)** ali prav tako **NUTREL ADVANCE v odmerku 1,0 L/ha (100 ml/1.000 m²)**. Čeprav gnojilo **PROTIFERT fosfit K** v navodilu nima omenjene solate, je bil letos tudi uspešno uporabljen **v odmerku 3 L/ha (300 ml/1.000 m²)**.

Varstvo ZELJA

V zelju priporočamo uporabo pripravka **LABICUPER v odmerku 3 L/ha**, ki ima stransko delovanje tudi proti **bakteriozam**. Za dognojevanje z **dušikom** pa gnojilo **LAST N v odmerku 15-20 L/ha**.

Potrebno je spremljati pojav **škodljivcev** (talne sovke, kapusov belin, trips, ..) in ob prekoračenem pragu škodljivosti ukrepati. Za zatiranje **kapusovega molja, sovka in kapusovega belina** so na razpolago insekticidi **MIMIC v odmerku 0,4 L/ha (40 ml/1.000 m²)** ali **BULLDOCK EC 25 v odmerku 0,3-0,5 L/ha (35-50 ml/1.000 m²)** ali **DELFIN WG v odmerku 0,75 kg/ha (75 g/1.000 m²)**. Za zatiranje **cvetličnega resarja** na kapusnicah lahko uporabimo **LASER v odmerku 0,4 L/ha (40 ml/1.000 m²)**. Prav tako je smiselna uporaba kalcijevih gnojil pri kapusnicah, kjer je tudi pomanjkanje pogost pojav, kaže pa se kot rjavenje listnih žil in kot izrazito rjavenje in odmiranje robov notranjih listov, še posebej pri kitajskem zelju.

Varstvo VRTNIN pred POLŽI

Za zatiranje **polžev slinarjev** in drugih vrst polžev priporočamo limacid, izredno obstojen na vlago (s podaljšanim delovanjem) **POLŽOMOR- Agrosan B**. Sredstvo je primerno za rastline na prostem in tudi v rastlinjakih. POLŽOMOR je izredno odporen na vlago, na dežju ne razpade in učinkuje najdlje od vseh podobnih pripravkov, tudi do pet dni. Sredstvo POLŽOMOR priporočamo posipati proti večeru, po dežju ali zalivanju, v odmerku 70-100 g/100 kvadratnih metrov oz. 7-10 kg/ha.

Lep pozdrav do prihodnjic!

KARSIA, Dutovlje, d.o.o.

Marketing&Razvoj

0A5184 50010